

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiarvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

107. An, & quæ actio competit inopi patrono ad petenda alimenta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](#)

si debet. Pirk. n. 37. Barb. juris Eccl. l. 3. c. 12. n. 217. citans Abb. in c. nobis. n. 6. Roch. Roland. &c. hæc superfluitas redditum in Ecclesia detractis expensis necessariis pro servitoribus, & aliis necessariis cultui divino necessariò probanda est. Lott. cit. q. 5. n. 18. citans Abb. in c. nobis. n. 6. Butrio ibid. n. 22. Surd. de alien. tit. 7. q. 32. Porro hæc alimenta præstanta ex fructibus seu redditibus ecclesiæ, & nequaquam ad ea præstanta vendendam esse proprietatem, tradit Surd. loc. cit. n. 6. apud Barb. loc. cit. n. 219.

6. Illud hic notandum ex Card. de Luca, in sum. juris patr. n. 137. hujusmodi casus alendorum ab Ecclesia patronorum esse raros in foro & praxi; & eò quod frequentius juspatronatus divitum Ecclesiærum, qua Rectorem suum ac ministros congruè sustentare, ac insuper patrono alimenta præstante valent, ut plurimum esse soleat apud Magnates, & potentes, divitèque; in exiguis autem beneficiis à personis privata fortuna fundari solitis rarus sit casus ejusmodi exuberantia redditum Ecclesiæ.

Quæstio 107. An, & quæ actio competat tali in opere patrono ad petenda alimenta?

1. Respondeo ad primum: competere ei actionem. Pirk. n. 37. citans Abb. in c. nobis. n. 6. sed latius dictum secundum paulò post dicenda.

2. Respondeo ad secundum: non competere ei actionem ex canonе supra citato, sed potius officium judicis (quod est remedium ad instar actionis, & venire potest latè significatione actionis). Lott. cit. q. 5. n. 17. citans Ulpian. in l. actionis. de actione & obligatione & Richar. in rub. instit. de off. judicis n. 1.) siue peti nequeunt alteri, quam officio judicis. Paul. de Citad. tr. de jure patr. p. 6. a. 4. n. 8. quem citat & sequitur Lott. n. 10. deficiente enim obligatione descriptio l. iur. ff. de procur. Jam verò de his alimentis nulla præexistit obligatio, quamvis enim ea debeat naturali obligatione, id est, antidorali; hæc tamen obligatio est inefficax, & non consideratur tanquam obligatio; sed tanquam ratio quædam sive æquitas naturalis, quæ illud officium judicis promovet. Lott. n. 13. ex Surd. tit. 3. q. 1. n. 10. Nec obstat, quod, ubi æquitas est à lege approbata, competit conditio ex lege; nam ut responderet Surdus n. 19. apud Lott. n. 15. conditio ex lege tunc datur, quando nulla prorsus liberat obligatio, id est, neque civilis, neque naturalis; adeò ut sit prorsus nova; sicut verò ubi præexistebat obligatio naturalis, cum tunc non intelligatur per legem nova aliqua obligatio inducta, sed duaxat excitatum officium judicis pro urgenda ipsa naturali obligatione; qua tametsi non producat actionem de jure civili, impedit tamen reputationem soluti quasi indebiti. Neque contraria sunt Lamb. cit. a. 7. n. 6. & Joan. Andr. in c. nobis. n. 17. cùm solum istis locis ostendant differentiationem inter pauperes alios, quibus subvenire debet Ecclesia ex superfluis, & pauperes patronos, qui insuper ex officio judicis illa alimenta petere possunt. Ita Lott. n. 17.

Quæstio 108. Ad quæ requirendus & obtinendus consensus patroni?

1. Epond. primò ad alienationem bonorum, seu dotis Ecclesiæ consensus patroni requirendus & adhibendus ex urbanitate & honestate quadam, ut dictum suprà, non autem ex necessitate. Lott. l. 1. q. 11. n. 66. contra Rebuff. de alien. rer. Eccl. n. 90. Quamvis autem illius consensus non

P. Leuren. Fori Benef. Tom. II.

fit necessarius ad validitatem actus, potest tamen se patronus semper opponere, ne res Ecclesiæ dispendatur. Lott. ibid. ex Innoc. ad rub. de jure patron. n. 1. & Anch. conf. 122. n. 5.

2. Secundò ad dismemberationem Ecclesiæ patronatæ non requiritur, nec curatur consensus patr. Lott. l. 1. q. 28. n. 23.

3. Tertiò: si præbendas non ab Episcopo, vel capitulo, sed ab alio fundationem accepérunt, supprimi aut diminui non possunt sine patroni consensu, argumento cap. monasterium. 16. q. 7. Lott. l. 2. q. 8. n. 94. Laym. in c. 9 de constitut. citans Abbat. in c. cùm accesserint de constit. n. 5. & Jo. And. ibid. n. 19. Si tamen necessitas postulet mutationem aliquam instituere in beneficiis, & patronus requisitus consentire nolit, etiam eo in invito diminutio beneficii fieri potest; cùm patronus impide nequeat magnum bonum Ecclesiæ. Laym. ibid. juxta Abb. loc. cit.

4. Quartò: Ecclesiæ alicuius presbyter ob crimen canonice amotus vel depositus postea restituí nequit ab Ordinario sine consensu patroni seu repugnante patrono; partim quia hæc est potius nova institutione, quam juris pristini restitutio; & id est que quodammodo nova patroni præsentatio necessaria; partim, quia vacante beneficii per depositionem, patrono acquiritur jus alium præsentandi, quod jus invito adim non debet. Laym. ad c. quamvis de re script. n. 3.

5. Ecclesia patronata erigi non potest in collegiam absque consensu patroni. Lott. loc. cit. n. 95. citans Jo. And. in c. nobis. h. t. n. 8. Et, si e. & tio hæc fiat, intactum tamen durat juspatronatus in jure præsentandi ad canonicatus. Lott. n. 96. citans Seraph. decis. 1444. n. 11.

6. Sextò: non potest Episcopus Ecclesiæ vel beneficium patronatum concedere in proprietatem per modum incorporationis alteri Ecclesiæ seu beneficio, vel etiam unire, aut ex redditibus Ecclesiæ in alia ecclesia præbendas seu beneficia erigere sine consensu patroni, sive ecclesiastici, sive laici; nec etiam sufficit ad hoc solum consilium patroni; cùm id cedat in prejudicium patroni; utpote qui per talen incorporationem aut unionem amittit jus præsentandi. Pirk. loc. cit. n. 122. c. monasterium. 16. q. 7 ubi gl. in c. suggestione, h. t. & ibi Abb. n. 1. Rebuff. in præx. benef. tit. de unionibus. n. 28. Azor. p. 2. l. 6. c. 28. q. 12. Garc. p. 12. c. 2. Laym. theol. moral. l. 4. tr. 2. c. 3. n. 12. coroll. 2. & licet juspatr. non amittat, quod ad illas præbendas ex redditibus beneficii patronati de novo eretas (potest enim ad illas præsentare) interest tamen patroni, ut redditus beneficii patronati sibi subjecti non alienentur, uniantur, aut supprimantur; & hinc se opponere potest istis novis erectionibus. Pirk. n. 123. citans Abb. ubi ante num. 3. potest ramen, ut dictum paulò ante, etiam contradicente patrono, Episcopus urgente necessitate talem redditum translationem facere, quin & ad utilitatem eiusdem Ecclesiæ patronatæ applicare, erigendo v. g. in ea novum beneficium; cùm enim juspatr. sic ipsi concessionem ab Ecclesia ex gratia, & non ex absoluto debito, non potest impedire, quod minus subveniatur magna illius aut necessitatì aut utilitati. Quin & nullum creatur præjudicium patrono; dum jus præsentandi manet ei integrum, & quia tota ordinatio & dispositio circa bona Ecclesiæ non ad patronum, sed episcopum spectat, non debet patronus se immiscere, nisi appareat, iura & bona Ecclesiæ patronatæ alienari, perdi, imminui, vel in alium finem, usum, locum, personam contra in-